

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Mater Dei te BRASSCHAAT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 55831
Instelling Vrije Basisschool - Mater Dei
Directeur Marleen VAN PELT
Adres Bredabaan 479 - 2930 BRASSCHAAT
telefoon 03-651.49.07
fax 03-653.34.74
e-mail centrum@bsmaterdei.be
website www.materdeicentrum.be

Bestuur van de instelling VZW OZCS Noord-Kempen
Adres Wilgendaalstraat 5 - 2900 SCHOTEN

Scholengemeenschap Mater Dei
Adres Zegersdreef 66 - 2930 BRASSCHAAT
CLB Vrij CLB Voor - en Noorderkempen
Adres De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 05-11-2012, 06-11-2012, 09-11-2012, 12-11-2012, 13-11-2012

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 13-11-2012
Datum bespreking verslag met de instelling 23-11-2012

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Frank Verstraelen
Teamleden Erik Verhoeven
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding.....	15
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Professionalisering	20
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	20
4.2 Begeleiding.....	20
4.2.1 Leerbegeleiding	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	24
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	25
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	25
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg.....	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Mater Dei deelt de campus in het centrum van Brasschaat met een secundaire school. Dit verklaart deels waarom de school niet alle kleuters en leerlingen enkel uit de nabije omgeving rekruteert. In de regio is het onderwijsaanbod vrij ruim. Mede dankzij de inspanningen die de school de laatste jaren leverde om zich duidelijk en herkenbaar te profileren, neemt het leerlingenaantal in zowel de kleuterafdeling als de lagere school opnieuw toe. Het aantal leerlingen met specifieke zorgvragen maakt een aanzienlijk deel uit van de schoolbevolking.

De schoolgebouwen en lokalen zijn voldoende ruim. De speelplaatsen en het schoolterrein geven de kleuters en leerlingen speel- en bewegingskansen. Verschillende materialen en middelen ondersteunen de mogelijkheden om kwaliteitsvol onderwijs te verstrekken.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspannings- en resultaatsverplichting van de school voor Nederlands en muzische vorming en in de lagere afdeling ook voor lichamelijke opvoeding. Daarnaast onderzocht ze ook hoe de school de kwaliteit van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering bewaakt en hoe het algemeen beleid vorm krijgt.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de kleuterafdeling inspanningen levert voor Nederlands en muzische vorming. Het team is echter nog te weinig vertrouwd met de decretale ontwikkelings- en/of leerplandoelen waardoor deze nog niet het noodzakelijke referentiekader vormen. Deze doelen worden voor beide leergebieden te weinig gericht nagestreefd. Hierdoor is er geen garantie dat het actuele onderwijsleeraanbod volledig, evenwichtig en gradueel is opgebouwd. De begeleiding van de kleuters door de leerkrachten, een doordachte planning, rijke activiteiten en functioneel gekozen materialen moeten geoptimaliseerd worden. De klasleerkrachten vinden elkaar in hun zorg voor de kleuters maar realiseren door onderling overleg en samenwerking een eerder pragmatische aanpak. Met een verhoogde aandacht voor de aansluiting met de lagere afdeling beoogt de school de overgang van de kleuterafdeling naar het eerste leerjaar nog vlotter te doen verlopen.

In de lagere afdeling voldoet de aanpak voor Nederlands. De school slaagt erin om met de meeste leerlingen de eindtermen voor dit leergebied te bereiken en hierbij is de aandacht voor alle domeinen vrij evenwichtig. Het aanbod voor muzische vorming is echter nog niet gebaseerd op wat het leerplan en de eindtermen voorschrijven. Het vormt voor het team van de lagere afdeling nog een uitdaging om het onderwijsleeraanbod voor dit leergebied gelijkgericht te realiseren vanuit de leerplandoelen. De leerkrachten bewaken nog onvoldoende de volledigheid van het onderwijsaanbod en het evenwicht en de gradatie zoals die zijn uitgewerkt in de leerlijnen. De praktijk voor lichamelijke opvoeding overtuigt voldoende door het inhoudelijk aanbod.

Het onderzoek naar de mate waarin de school haar eigen kwaliteit bewaakt, maakt duidelijk dat er voornamelijk aandacht is voor doelgerichtheid en ondersteuning van de processen. Dit blijkt uit een gedetailleerd onderzoek van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering van het schoolteam. Een transparante visie, ondersteund door procedures en afspraken, genereert een degelijke leerbegeleiding. Door gerichte initiatieven en duidelijke afspraken nemen de leerkrachten in groeiende mate hun verantwoordelijkheid op voor de eerstelijnszorg binnen hun klas. De open cultuur, de positieve ingesteldheid en het enthousiasme van dit team zijn belangrijke pijlers om de deskundigheid te verhogen en de praktijk te verrijken. Er liggen voor het intern leiderschap nog kansen om het zelfevaluerend vermogen te verhogen. De school wendt evaluatiegegevens voornamelijk aan om de leerlingen te ondersteunen met een adequate zorgverlening en nog weinig om de eigen onderwijskwaliteit in kaart te brengen en te bewaken. Er liggen nog groeikansen om door middel van alternatieve en gedifferentieerde evaluatievormen begrijpelijk, transparant en breed te rapporteren over de verworven kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes.

Conform het schoolconcept dragen teamleden een grote verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het pedagogisch project en de toepassing van de verschillende leerplannen. De teamleden van beide

afdelingen engageren zich om hun opdracht gelijkgericht uit te voeren. Het schoolteam kenmerkt zich door collegiale samenwerking en een groot verantwoordelijkheidsgevoel. Een visie op goed hedendaags onderwijs én de gerichtheid op de huidige leerlingeninstroom, een groeiend zelfreflecterend vermogen en een gelijkgerichte realisering van het schoolproject vormen belangrijke aandachtspunten.

Het onderwijs in de kleuterafdeling verloopt nog te weinig doelgericht op de ontwikkeling van de kleuters. In de lagere afdeling kunnen de leerplandoelen voor muzische vorming sterker richting geven aan het aanbod en de evaluatie. Goed gekozen nascholingsinitiatieven, gerichte sturing en coaching van de leerkrachten vormen hierbij belangrijke elementen die ook de beleidskracht van de school kunnen verhogen.

De actuele ontwikkelingen voor een doelgerichte leerbegeleiding overtuigen voldoende voor de toekomst. Het blijft een aandachtspunt de beschikbare outputgegevens op schoolniveau grondiger te analyseren om zo de onderwijskwaliteit te verbeteren of te borgen.

De inzet en het engagement van dit team zijn belangrijke pijlers om de toekomstige uitdagingen kwaliteitsvol te kunnen realiseren. Het inspectieteam wil het ganse schoolteam dan ook motiveren de huidige praktijk verder te verbeteren en toekomstige vernieuwingen gezamenlijk en gelijkgericht aan te pakken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs

Nederlands
muzische vorming
lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft in onvoldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands na. Door het ontbreken van de koppeling van het onderwijsaanbod aan de decretale ontwikkelingsdoelen en/of de leerplandoelen is er geen garantie voor een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsleeraanbod. De taalverwerving en het symboolbewustzijn bij kleuters gebeuren te weinig doelgericht. De beeldvorming in verband met de taalontwikkeling is niet afgestemd op vooropgestelde leerplandoelstellingen en is nog te weinig gericht op effectieve bijsturing.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft in onvoldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming na. Door het ontbreken van het leerplan en de leerplandoelen als referentiekader zijn er weinig valide gegevens die aantonen dat de kleuters voldoende kansen krijgen om zich via beeld, klank en ritme, beweging, houding en media muzisch-creatief uit te drukken.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

De school beschikt voor Nederlands over beperkte outputgegevens en over weinig valide gegevens waaruit blijkt dat de leerplandoelen voor muzische vorming in voldoende mate worden nagestreefd. Uit de resultaten van de gestandaardiseerde toetsen blijkt een groeiend aantal kleuters met taalproblemen. Dit spoort met de vaststelling dat meer kleuters opgroeien in een omgeving waar het Nederlands niet de thuistaal is of in een taalarme thuissituatie. De resultaten worden echter nog weinig op schoolniveau geanalyseerd om zo de onderwijspraktijk te bestendigen of bij te sturen. Ook een gemeenschappelijk gedragen visie op taalvaardigheidsonderwijs die de praktijk aanstuurt ontbreekt vooralsnog.

Een koepeleigen instrument vormt het unieke referentiekader voor het selecteren van doelen bij het actuele onderwijsaanbod. De kleuterleerkrachten vertrouwen ten volle dat dit kader voldoende garanties biedt voor de volledigheid van het onderwijsleeraanbod voor zowel Nederlands als muzische vorming. Het is echter niet voor alle kleuterleerkrachten even duidelijk welke rol de opstapjes spelen bij de niveaubepaling waarop deze ontwikkelingsaspecten aandacht krijgen. Ook blijft de relatie van de ontwikkelingsaspecten met de decretale ontwikkelingsdoelen en/of de leerplandoelen nog steeds onduidelijk. Het ontbreekt dit team aan een duidelijk inzicht in de mate waarin en de frequentie waarmee doelen aan bod komen binnen het onderwijsleerproces. Het gebruik van de decretale ontwikkelingsdoelen en/of leerplannen bij het vormgeven van de planning is minimaal. Leerkrachten verwijzen bovendien naar allerlei publicaties waaruit ze putten om de activiteiten te plannen en te stoffen. Over de kwaliteit van het gevonden materiaal wordt weinig

gereflecteerd.

De achterliggende visie van beide leerplannen is onvoldoende herkenbaar in de praktijk. De actuele planning biedt te weinig garanties dat het aanbod voldoende evenwichtig en volledig is en dat de praktijk aansluit bij de uitgangspunten van beide leerplannen. Door de thematische benadering streven de kleuterleerkrachten toch samenhang na en de gekozen thema's sluiten aan bij de leefwereld van de kleuters.

De kleuterleerkrachten beschikken recent over een document bedoeld om de weg naar de ontwikkelingsdoelen en de leerplannen toegankelijker te maken. Het is voor meerdere teamleden nog onduidelijk wat hiervan de haalbaarheid en de praktische meerwaarde betekent. De wijze waarop dit document momenteel gebruikt wordt, draagt nog weinig bij tot het doordacht gebruik van de leerplannen en de leerplandoelen.

De concrete dagplanning verwijst naar de in het netgebonden referentiekader beschreven ervaringssituaties. Het onderscheid of de samenhang zijn niet voor alle kleuterleerkrachten even duidelijk. Hierdoor dreigt het gevaar dat deze werkwijze tot een eerder vormelijk aspect wordt herleid. De rol, de betekenis en de functionaliteit van de niet steeds geactualiseerde woordspin bij het kiezen van activiteiten, inhouden en ontwikkelingsaspecten blijven onduidelijk.

Het inhoudelijk aanbod schenkt aandacht aan het waarnemen, exploreren en experimenteren. De kleuteronderwijzers verrijken de verschillende speelleerhoeken met materialen die aansluiten bij het thema en de kleuters tot actief leren brengen. Positief zijn de werkelijkheidsgerichte aanpak, de motiverende opdrachten, de kindgerichte en stimulerende begeleidingsstijl en de aangename leer- en speelomgeving. De kleuters krijgen kansen om zich muzisch en creatief uit te drukken. De kleuterleerkrachten dragen het welbevinden van de kleuters hoog in het vaandel en ook de aandacht voor de verzorgende taken bij de jongste kleuters is opvallend.

Met de bedoeling de praktijk nog rijker en het aanbod meer doelgericht te maken, koppelen de kleuterleerkrachten pas zeer recent leerplandoelen voor muzische vorming aan ontwikkelingsaspecten. Tevens zette het team samen met de pedagogische begeleiding een traject uit om de koppeling met de leerplandoelen te versterken.

Het team van de kleuterafdeling benutte de kansen die geboden werden door een muzisch project op schoolniveau en nam daar actief aan deel.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

De beschikbare onderwijstijd wordt niet steeds optimaal gebruikt. Bepaalde activiteiten die de eigenlijke speeltijden voorafgaan starten soms erg vroeg waardoor de effectieve onderwijstijd enigszins gehypothekeerd wordt. Op die manier dreigt de noodzakelijke onderwijstijd om alle ontwikkelingsdoelen doelgericht en efficiënt na te (kunnen) streven beperkt te worden.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De vorm, hoeveelheid en kwaliteit van de leermiddelen en de spelmaterialen waarover de kleuterleerkrachten beschikken om daarmee een rijke, uitnodigende en (taal)stimulerende omgeving in te richten, verschillen naargelang de klasgroep. De school wil op dit vlak een duidelijke inhaalbeweging op gang

brenge. De actuele materialen dragen mogelijkheden in zich om kleuters inzichten en vaardigheden te laten verwerven. De gradatie in de opbouw heeft nog groeikansen.

De inrichting en het gebruik van de klassen, de speelplaats en het schooldomein bieden kleuters voldoende uitdagingen. Materialen en gereedschappen geven hen mogelijkheden tot construeren.

De teamleden ontwerpen soms zelf materialen die de kleuters kansen geven de vooropgestelde ontwikkelingsaspecten al handelend en spelend te verwerven. Ook de inrichting van de klaslokalen, de thematisch verrijkte hoeken en het schoolterrein bieden hiertoe mogelijkheden.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Kindvolgsysteem

Om de ontwikkeling van de kleuters op te volgen, observeren de teamleden occasioneel maar ook gericht een aantal deelvaardigheden. Deze worden opgenomen in een kindvolgsysteem. Dit laatste is echter volledig geënt op het koepeligen referentiekader. De gegevens worden hoofdzakelijk individueel per kind opgevolgd en geven nog minder aanleiding tot conclusies op groeps- en/of schoolniveau.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Een brede gegevensverzameling moet leiden tot een duidelijke beeldvorming over de beginsituatie en de ontwikkeling van de kleuters. Bij het invullen van het observatiedocument staan het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters centraal en hanteren de kleuterleerkrachten criteria voor de niveaubepaling bij het observeren. Ze reflecteren regelmatig tijdens de activiteiten en nemen doorloopnotities die in de planning van de volgende thema's worden opgenomen. Dit biedt de mogelijkheid om op een overzichtelijke wijze snel in te spelen op de behoeften en moeilijkheden van de kleuters. Omdat deze vaststellingen ook worden opgenomen in de persoonlijke leerlingenfiche geven ze vaak zinvolle informatie bij een oudercontact en bij het multidisciplinair overleg.

Differentiatie in het onderwijsaanbod en ondersteunende maatregelen dragen bij tot een efficiënte en doelgerichte basiszorg. De eerstelijnszorg die de kleuterleerkrachten opzetten, draagt bij tot een functionele zorgwerking voor kleuters met zorgvragen. Hierin speelt de zinvolle en gradueel opgebouwde doebordwerking een voorname rol. De opvolging via het kindvolgsysteem maakt het mogelijk de ontwikkeling van een kleuter te situeren en hem de gepaste ondersteuning te bieden. Er liggen evenwel nog groeikansen om dit doelgerichter aan te pakken door de leerplandoelen hierbij nauwer te betrekken.

De leerkrachten hebben in groeiende mate oog voor differentiatie in aanbod, opdrachten, materialen, moeilijkheidsgraad, verwachtingen en begeleiding. Ze trachten zo sterker tegemoet te komen aan de verschillen tussen de kleuters. Toch verloopt de additionele ondersteuning nog vaak via individuele en klasexterne begeleiding door de zorgleerkracht.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

In de kleuterafdeling dateren de vorming en scholing omtrent het werken met het netgebonden referentiekader van lang geleden waardoor het effect op een functioneel doordachte planning enigszins is vervaagd.

Er liggen nog groeikansen om de kleuterleerkrachten gericht aan te sturen naar nascholingen die rechtstreeks verband houden met de taalontwikkeling van kleuters.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Door het consequent gebruik van een onderwijsleerpakket dat ze doelgericht evalueert, bereikt de lagere afdeling met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor de onderscheiden domeinen. De resultaten van de methodegebonden toetsen tonen aan dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken; bij de genormeerde toetsen geeft spelling een eerder zwak beeld. De leerbegeleiding verloopt doelgericht en gegevens uit het vervolgonderwijs illustreren dat de meerderheid van de leerlingen deze stap succesvol zet.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Actief leren

De school toont aan dat de meeste leerlingen op het einde van de lagere school de vooropgestelde leerplandoelen voor Nederlands in voldoende mate bereiken. De resultaten van de methodegebonden toetsen en – in mindere mate – de gegevens van de vorige jaren in verband met de koepeleigen centrale toets geven hiervoor aanwijzingen. Terwijl de resultaten voor technisch lezen een positieve schoolevolutie vertonen, scoort spelling op de gestandaardiseerde toetsen van het leerlingvolgsysteem overwegend zwakker.

Om de basiscompetenties voor het leergebied Nederlands te realiseren en te evalueren vertrouwen de leraren op een onderwijsleerpakket dat in alle leerjaren richtinggevend is voor het aanbod en de evaluatie. Hierdoor is er op schoolniveau een goede inhoudelijke continuïteit en krijgen de onderliggende domeinen de aandacht die ze verdienen. Sommige leerkrachten maken veeleer intuïtief een arbitraire selectie van de oefenstof die de methode voorstelt. Algemeen vertrouwt het team erop dat de leerlingen doorheen de aangeboden inhouden van het onderwijsleerpakket de leerplandoelen verwerven. Het gebruikte pakket komt tegemoet aan de noden van de leerlingenpopulatie door de gestructureerde aanpak, de klemtoon op het verwerven van de basisleerinhouden en door een motiverende aanpak. Het schoolteam is op de hoogte van de nieuwe eindtermen en leerplannen maar is minder vertrouwd met de ondersteunende kerngedachten en principes. Binnen 'taalbeschuwing' besteden de leerkrachten expliciet aandacht aan het leren reflecteren op het taalgebruik.

De school voerde het onderwijsleerpakket en de bijbehorende werkwijzen gelijkgericht in alle klassen in. De leerkrachten investeren in het uitwisselen en bespreken van ervaringen en de uitwerking van een aanpak waarbij de materialen optimaal gebruikt worden. De afspraken tussen opeenvolgende leerjaren in verband met herhaling of verdieping van leerinhouden zijn functioneel en gericht op een goede begeleiding van de leerlingen. Regelmatig overleg creëert kansen om een duidelijke visie op kwaliteitsvol taalonderwijs en een effectieve leerbegeleiding te blijven ontwikkelen en realiseren.

De visie op taalonderwijs is minder uitgesproken. Vooral in de lagere klassen zijn sporen van taalvaardigheidsonderwijs merkbaar. Het team zoekt een evenwicht tussen het bijbrengen van kennisvaardigheden en technische aspecten van taal en het verhogen van de communicatie en de taalvaardigheid. Vanuit de traditie van de school ligt de nadruk nog eerder op spelling, taalsystematiek en taalbeschuwing. Hierdoor komt een evenwichtig aanbod in het gedrang. Hoewel de leerlingen heel wat spreek- en luisterkansen krijgen in andere lessen, zijn er

nog groeikansen om het gericht nastreven van de leerplandoelen binnen deze domeinen te verhogen.

De leerlingen krijgen oefenkansen om de verschillende vaardigheden in lees- en schrijfcontexten toe te passen. Voor 'spreken' ondersteunen de leerkrachten de leerlingen in de opbouw van spreekdurf en spreekvaardigheid. De school besteedt gerichte aandacht aan 'lezen' en beschikt over diverse materialen en boeken om het leesniveau en het leesplezier te verhogen. In de lagere klassen bieden leesgroepen en tutorlezen oefenkansen en worden de ouders gemotiveerd om hun kind via het promolezen ook thuis te begeleiden. Uit de opvolging van het technisch lezen blijkt dat vrijwel alle leerlingen op het einde van de lagere afdeling het verwachte technische leesniveau behalen. Er is groeiende aandacht voor begrijpend en studerend lezen in de hogere leerjaren en in alle klassen voor meer creatieve schrijfvormen. Ondanks de focus op spelling tonen de toetsen van het leerlingvolgsysteem de voorbije jaren zwakkere resultaten in alle klassen.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i>	In meerdere klassen neemt de klassikale instructie nog (te) veel tijd in beslag. Er liggen nog groeikansen in het reflecteren over en het ontwikkelen van een krachtige leeromgeving waarbij het actief leren en de zelfwerkzaamheid van leerlingen verhogen.
--	---

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De leerkrachten beschikken over voldoende materialen om de leerplandoelen te kunnen realiseren. Woordkaarten, heuristieken en strategieën zorgen voor de nodige referentiekaders en bieden een houvast voor de leerlingen.
--	--

De school introduceerde het smartboard in verschillende klassen en beschikt over een degelijk uitgerust computerpark. De leerkrachten gebruiken deze mogelijkheden in groeiende mate om nieuwe leerstof klassikaal in te oefenen of differentiatiematerialen aan te wenden.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig / representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De school besteedt aandacht aan evaluatie. In de actuele praktijk evalueren de leerkrachten voornamelijk kennis. Vaardigheden, inzichten en attitudes komen in mindere mate aan bod. Het vormt nog een uitdaging om vooral de domeinen 'luisteren' en 'spreken' gericht te evalueren.
--	---

Het leerlingvolgsysteem beschrijft enkele aspecten en domeinen van Nederlands. De vorderingen van technisch lezen en spelling worden duidelijker in kaart gebracht.

De leerkrachten zijn er zich van bewust dat momenteel de cultuur ontbreekt om toetsen grondig te analyseren om er op schoolniveau besluiten uit te trekken in het kader van een outputbeleid. De eindresultaten op een koepelgebonden toets werden nog weinig gecommuniceerd of besproken en leidden dan ook nog niet tot reflectie en eventuele bijsturing. Ook de resultaten van een gestandaardiseerde taaltoets kunnen nog efficiënter worden aangewend.

Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig / volledig</i>	De leerkrachten vullen de cijfermatige beoordeling voor verschillende domeinen aan met een algemene beschrijving en appreciatie. Het is voor leerkrachten niet steeds eenduidig welke inhoud bepaalde beoordelingscijfers dekken. De actuele
--	--

rapporteringwijze werkt weinig motiverend en sluit evenmin aan bij de principes van handelingsgericht werken. Er liggen nog groeikansen om de huidige rapportstructuur en -inhoud aan te passen aan de veranderende visie op evalueren en rapporteren.

Begeleiding Leerbegeleiding Zorg	De huidige leerbegeleiding voor het bereiken van de doelen voor Nederlands toont aan dat de leerkrachten de specifieke moeilijkheden en vorderingen van hun leerlingen opvolgen. Er is aandacht voor de individuele verschillen in beheersing en voor de noden inzake ondersteuning of uitdaging. In alle klassen worden differentiatie- en remediërmaterialen passend gebruikt met klasinterne of -externe ondersteuning door de zorgleerkrachten. Sommige leerkrachten vertrekken minder intentioneel vanuit niveauverschillen of noden inzake ondersteuning of uitdaging van de individuele leerlingen. Partner- en groepswork hebben in de ganse school ingang gevonden.
---	--

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor muzische vorming in onvoldoende mate. In de actuele praktijk ligt de klemtoon nog hoofdzakelijk op 'beeld' en 'muziek' terwijl de domeinen 'drama', 'beweging' en 'media' te weinig doelgericht worden uitgebouwd. De verticale samenhang en opbouw zijn veeleer beperkt.

Curriculum Onderwijsaanbod Referentiekader Planning Evenwichtig en volledig	Met de bedoeling aan de decretale verwachtingen te beantwoorden, startte de school in 2010 een traject om voor het leergebied muzische vorming een volledig en evenwichtig aanbod op te zetten. Via teamgerichte nascholing werden de verschillende leerplannen geïntroduceerd. Vanuit de intentie een duidelijke leerlijn voor dit leergebied uit te bouwen, koos het team van de lagere afdeling vorig schooljaar voor het gebruik van een onderwijsleerpakket. Na evaluatie binnen het team bleek dit echter voor de meerderheid van de leerkrachten niet de verwachte en noodzakelijke ondersteuning te bieden. Vanuit een nieuw nascholingsproject ging de klemtoon dit schooljaar dan opnieuw naar de leerplandoelen. Met de intentie de expertise van leerkrachten te verhogen, werkte de lagere afdeling tijdens de doorlichtingsperiode projectmatig met een door externen ontwikkeld pakket waarbij het accent in hoofdzaak op 'beeld' werd gelegd.
--	---

Minder aanwezig is de visie op wat muzisch leren wezenlijk inhoudt. De uitgangspunten van de eindtermen en de krachtlijnen van het leerplan worden weinig vooropgesteld. De waarde van het leergebied wordt minder gekaderd binnen een actuele visie op leren en ontwikkelen. Het schoolteam staat nog onvoldoende stil bij de leerinhouden en hun relatie tot de eindtermen en het leerplan. De leerkrachten hebben nog weinig kritisch nagedacht over hoe de gebruikte werkvormen al dan niet leerkansen geven tot het verwerven van de beoogde inzichten en vaardigheden. Door dit alles dreigt de school kansen te missen om de muzisch-creatieve taal te gebruiken om de talenten van leerlingen positief te belichten en hen hierdoor een gevoel van eigenwaarde te geven.

Meerdere leerkrachten trachten de aandacht voor de verschillende domeinen te verhogen. Met de keuze voor het extern project 'Start with art' nam de school een waardevol initiatief. Het vormt voor dit leerkrachtenteam een uitdaging én een opdracht deze ervaring optimaal te benutten bij de verdere uitbouw van een kwaliteitsvolle onderwijspraktijk. De geobserveerde muzische en creatieve activiteiten illustreren een kwalitatief groeiende praktijk. In verschillende klassen

komen meerdere domeinen al goed aan bod, maar dit is nog geen verworvenheid van het hele team. Hoewel heel wat voorwaarden vervuld zijn om de huidige praktijk te stroomlijnen, blijken uit de analyse van de planningsdocumenten nog onvolkomenheden in de harmonie en de doorstroming van het aanbod.

Op de klasvloer zijn de visieontwikkeling en de concretisering van de doorgaande lijnen nog beperkt. Het veilige, rijke en sensibele karakter van de activiteiten van het leergebied is niet steeds prominent aanwezig. Wel worden de kansen op beleven, exploreren, reflecteren en creëren vanuit de verbeelding van de kinderen, op communiceren en evalueren voldoende benut. De focus ligt niet enkel op het product en in de totaliteit van het leergebied wordt in groeiende mate stilgestaan bij de procesbeleving.

Het systematisch implementatieproces en de bewaking van het onderwijsleeraanbod staan nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. Op schoolniveau is er nog geen werkwijze ontwikkeld om de veelzijdige aandacht voor cultuur en de verwevenheid van muzische aspecten in andere leergebieden doelgericht in kaart te brengen. Een te weinig doorleefde en gedragen visie op muzische vorming alsook de beperkte coaching van de teamleden bij de vooropgestelde onderwijskundige vernieuwing hypothekeren vooralsnog een kwaliteitsvolle implementatie op schoolniveau. Samen stilstaan bij de leerinhouden en bij hun relatie tot de eindtermen en het leerplan en een gezamenlijke en kritische reflectie over hoe de gebruikte werkvormen al dan niet leerkansen geven tot het verwerven van de beoogde inzichten en vaardigheden kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van de schoolvisie op dit leergebied.

Het schoolteam heeft de intentie het actuele aanbod onderling beter af te stemmen. De leerkrachten hanteren daarvoor zeer recent een instrument dat op termijn de volledigheid van het aanbod moet waarborgen. Ze hebben op dit ogenblik echter nog te weinig inzicht in elkaars praktijk. Heldere en gelijkgerichte afspraken inzake het verplichte aanbod moeten duidelijkheid en richting geven op het vlak van doelen, werkvelden, materialen en middelen. Deze kunnen dan leiden naar een leerlijn op schoolniveau waarin alle domeinen op een evenwichtige wijze en in samenhang aan bod komen.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i>	In de verschillende leergroepen krijgen activiteiten muzische vorming een wisselend aantal lestijden in het weekschema.
---	---

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De leerkrachten beschikken over een aantal basismaterialen om de leerplandoelen van de verschillende domeinen van muzische vorming te bereiken. Een inventaris van de in de school aanwezige materialen en leermiddelen, getoetst aan de aan te bieden technieken en leerinhouden, kan bijdragen tot de optimalisering van specifieke materialen en middelen. De visie op dit leergebied en de suggesties uit de verschillende deelleerplannen kunnen hierbij ondersteunend werken en de expertise van leerkrachten verhogen.
--	---

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig / representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Het team reflecteert minder over passende evaluatievormen voor muzische vorming. Nadenken over of toepassen van alternatieve evaluatietechnieken zijn nog geen verworvenheid en vormden evenmin onderwerp van overleg. De huidige evaluatievorm biedt de school geen meerwaarde om conclusies te
--	--

trekken over de mate waarin leerlingen de leerplandoelen bereiken. Dit is deels te verklaren door het feit dat de onderwijskundige doelen te weinig op het niveau van de leerlingen werden vertaald.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig

Hoewel in de huidige klaspraktijk het aspect 'beschouwen' van de muzische activiteiten duidelijk aandacht krijgt, is de rapportering erg algemeen geformuleerd. Leerlingen krijgen een weinigzeggende puntenbeoordeling die geen relatie vertoont met (leerplan)doelen die effectief aan de orde waren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Zorg

De leerkrachten houden voldoende rekening met het ontwikkelingstempo, de individuele mogelijkheden en de achtergrond van elke leerling. Het veilig klasklimaat en de aandacht voor een positieve sfeer onderstrepen dit. De aangeboden inhoud en werkvormen zijn voldoende herkenbaar voor alle leerlingen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
*Nascholingen
Interne expertise*

Via teamgerichte en individuele navormingsinitiatieven tracht het intern leiderschap de professionaliteit van alle leerkrachten te verhogen. Meerdere leerkrachten volgden gerichte nascholing en deelden hun opgedane kennis met hun collega's. Er liggen nog mogelijkheden om de duidelijk aanwezige interne expertise meer en beter te benutten om van en met elkaar te leren.

3.1.1.6 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor lichamelijke opvoeding. Het inhoudelijke aanbod blijkt vooral uit de onderwijspraktijk en uit een groot aantal buitenschoolse activiteiten. De eindtermen worden minder doelgericht via de leerplandoelen nagestreefd. De leerbegeleiding is erop gericht om bij alle leerlingen op gedifferentieerde wijze een zo groot mogelijke evolutie na te streven.

Curriculum
Onderwijsaanbod
*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

De lessen bewegingsopvoeding zijn gebaseerd op een veelheid van referentiekaders. De eindtermen voor lichamelijke opvoeding en de kerngedachten in verband met deze eindtermen spelen nauwelijks een rol om er de praktijk of de planning op af te stemmen. Informatie over zweminitiatie en watergewenning wordt eveneens geput uit een verscheidenheid aan bronnen.

Het leerplan van 1998 is nauwelijks bekend. De leerkracht beschikt recent over een versie van het nieuwe leerplan maar verdere scholing en vorming volgen pas later. Het bronnenmateriaal waaruit wordt geput om de lessen inhoud te geven is zeer divers. Een verzameling van referentiekaders, spelfiches en praktijkvoorbeelden van allerlei oorsprong en de ervaring zijn een inspiratiebron voor de activiteiten.

Een lijst per graad geeft aan welke doelen aan bod komen. De herkomst, bedoeling, volledigheid van deze doelenlijst is onduidelijk. Motorische vaardigheden zijn overwegend aanwezig.

De jaarplanning geeft per leerjaar een chronologische lijst van activiteiten. De doelen bij de opgesomde activiteiten vermelden zeer algemene aspecten zoals uithouding, ademhalingscontrole, lichaamslocalisatie, concentratie, samenwerking en afstootkracht en sluiten niet aan bij de doelen van het leerplan. De leerkracht meent dat de eigenlijke doelen impliciet vervat zijn in de praktijk.

De dagplanning geeft een opsomming van de activiteiten voor elk leerjaar. De doelen zijn erg vaag (snelheid, samenwerking, uithouding, reactiesnelheid,

ruimtebesef, ...), corresponderen niet met de doelen bij de activiteiten uit de jaarplanning en dus ook niet steeds met het leerplan.

De leerkracht tracht alle activiteitsdomeinen aan bod te laten komen maar kan moeilijk aantonen dat het aanbod volledig en evenwichtig is. Zwemmen krijgt een ruime aandacht. De basis is een Nederlands referentiekader. De leerkracht gaat hier bewust en met succes verder dan wat de eindtermen en het leerplan opleggen.

De wijze van plannen van de verschillende activiteiten vertoont een zekere mate van continuïteit in de aard en de moeilijkheidsgraad van de bewegingsvormen en van de verwachtingen die aan de leerlingen worden gesteld. In de praktijk houdt de leerkracht rekening met het verschil in de mogelijkheden van de kinderen. Het principe van de bewegingsintegratie, waarbij naast het bewegingsonderwijs in de lessen bewegingsopvoeding de beweging ook wordt geïntegreerd binnen andere leergebieden, wordt in de school nog niet in een duidelijke samenhang toegepast. Fijnmotorisch bewegen wordt nog vaak beschouwd als een afgebakende vaardigheid schrijfmotoriek. Het is opmerkelijk dat de vakleerkrachten lichamelijke opvoeding nauwelijks betrokken zijn bij werkvormen zoals 'Fit voor leren' die zich daarop richten. Als bewegingsvormen in de reguliere klaspraktijk gebruikt worden, gaat het meestal om bewegingstussendoortjes.

Onder impuls van de leerkracht lichamelijke opvoeding neemt de school deel aan een groot aantal buitenschoolse sport-, spel- en bewegingsactiviteiten die ingericht of aangeboden worden door een verscheidenheid aan initiatiefnemers. Een groot aantal kinderen neemt hieraan deel. Voor de praktische organisatie kan de leerkracht rekenen op de medewerking van vrijwel alle collega's. Deze activiteiten vormen een zeer waardevolle aanvulling bij het reguliere aanbod. De fietsvaardigheid komt, met aandacht voor de verkeersveiligheid, ruim aan bod.

Door de activiteiten aan te bieden met respect voor de mogelijkheden, beperkingen of talenten van de leerlingen wordt het positief zelfbeeld gerespecteerd. Zo kunnen leerlingen voor zichzelf bepalen of ze oefeningen zelfstandig of met hulpmiddelen of ondersteuning uitvoeren of met een ander moeilijkheidsniveau.

Leerlingen worden ertoe aangezet om klasgenoten te helpen. Er is grote aandacht voor een respectvolle omgang tussen de leerlingen. Impliciet komen op deze manier aspecten van sociale vaardigheden aan bod.

Leerlingen bepalen in een kort leergesprek voor zichzelf in hoeverre ze de oefeningen juist kunnen uitvoeren en leren daardoor hun mogelijkheden in te schatten en te waarderen. Ze worden ook uitgedaagd om aandachtspunten en moeilijkheden zelf te verwoorden. Deze initiële vorm van zelfevaluatie wordt door de leerkracht evenwel niet in rekening gebracht.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Een behoorlijk deel van de lestijd wordt gebruikt voor toelichting en demonstratie door de leerkracht waardoor de tijd waarin leerlingen echt actief bewegen beperkt wordt. Een efficiënte organisatie met aangepaste organisatievormen kan nog verbeteren om de actieve bewegingstijd van de leerlingen te verhogen.

De leerkracht toont in haar houding een enthousiasme dat voor de leerlingen aanmoedigend en stimulerend kan zijn.

Leerlingen werken vaak in kleine deelgroepjes in een doorloopcircuit. Ze zijn dan aangewezen op elkaars hulp en medewerking. Dat kan een socialiserend effect hebben.

Materieel beheer

*Uitrusting
Leermiddelen*

Het lokaal voor bewegingsopvoeding is ruim en functioneel. Het voldoet aan de voorwaarden om er deskundig en praktisch de lessen te kunnen geven. De school beschikt over een ruime zaal voor bewegingsactiviteiten en een ruime buitenspeelplaats.

De materialeninventaris dateert van 2004 en dient geactualiseerd te worden. Niettemin beschikt de school over voldoende en gepast materiaal.

Evaluatie

*Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

De leerkracht legt puntenlijsten aan voor elke leerling. Hierbij worden vaardigheden beoordeeld door middel van een cijfer en krijgen de attitudes een niveaubepaling.

De evaluatie tijdens de lessen verloopt met respect voor de aanleg en het eigen tempo van de leerlingen en houdt rekening met verschillende persoonlijkheidskenmerken zoals de fysieke mogelijkheden en de inzet.

Gerichte observaties van specifieke vaardigheden maken deel uit van de leerlinggegevens.

Aantekeningen en scores zijn vooral gericht op rapportering en nauwelijks op bijsturing. De bijsturing volgt vooral direct en leerlinggericht in de didactische praktijk.

Evaluatie

*Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig*

In de school waren in het verleden reeds verschillende rapportvormen voor lichamelijke opvoeding. Op dit ogenblik sluit het rapport niet aan bij de verwachtingen van het leerplan. De school heeft de intentie om in de toekomst een ander systeem van rapporteren in gebruik te nemen.

Begeleiding

*Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg*

De leerkracht maakt een lijst aan van de sporten die de kinderen beoefenen. De evolutie van de kinderen in het behalen van de zwembrevetten wordt geregistreerd.

Tijdens de lessen is er een grote aandacht voor veiligheid en veilig gebruik van de toestellen.

In de dagplanning zijn nauwelijks aanduidingen terug te vinden van intentionele differentiatie. Ze komen wel voor dankzij een voortdurende aandacht voor de mogelijkheden van de leerlingen in de praktijk en door het aanbod van dezelfde vaardigheidstraining op verschillende niveaus.

De leerkracht lichamelijke opvoeding is niet betrokken bij het multidisciplinair overleg, ook niet wanneer er vanuit deze specifieke invalshoek een bijdrage kan geleverd worden.

Professionalisering

De leerkracht mist de ondersteuning door de eigen begeleidingsdienst en is

Deskundigheidsbevordering vragende partij voor informatie-uitwisseling.
Nascholingen

De samenwerking met collega's van andere scholen, vaak van andere scholengemeenschap of netten, wordt als een waardevolle vorm van praktijkuitwisseling en toevallige intervisie beschouwd.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk zijn	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

Teamgerichte navormingen vormen een belangrijk gegeven in de ontwikkeling van de professionaliteit. Het intern leiderschap opteert om vernieuwingen of bijsturingen gezamenlijk met het ganse team op te nemen. De beleidsvisie van de school vermeldt dat de leerkrachten moeten openstaan voor vernieuwing in het onderwijslandschap. Er wordt derhalve verwacht dat zij zich regelmatig bijscholen of herbronnen vanuit persoonlijke interesse of ervaren werk- of aandachtspunten. Er zijn duidelijke afspraken, normen of criteria voor vorming, professionalisering en nascholing. Persoonlijke nascholingsinitiatieven worden gestimuleerd en gefaciliteerd. Binnen deze nascholingscultuur vertonen de leraren een grote bereidheid om op het vormingsaanbod in te gaan.

Vanuit de gekozen prioriteiten worden team- of individugerichte nascholingen vastgelegd. Hierbij komen thema's die verband houden met taalvaardigheid(sonderwijs) echter nog weinig aan bod. De nieuwe leerplannen van de eigen koepel vormden dan weer wel onderwerp van navorming of bespreking.

Formeel en informeel overleg vormen een belangrijk element in de schoolontwikkeling en bieden ruimte voor interne professionalisering. Alle leerkrachten getuigen dat hun collega's erg 'gastvrij' zijn en de concrete klaspraktijk sterk gedeprivatiseerd wordt. De school kan als lerende organisatie verder groeien door zowel goede praktijk als verschillen in de onderwijsaanpak meer structureel uit te wisselen en kansen te voorzien om van elkaar te leren. Het formeel hospiteren en uitwisselen van positieve praktijkervaringen of werkwijzen kunnen het individueel functioneren ondersteunen en bijdragen tot een sterker wij-gevoel.

Het team brengt de effecten van vormingsactiviteiten nog weinig in kaart. Een nascholingsplan met een lange- en kortetermijnplanning kan richting geven aan veranderingen en vernieuwingen. Het kan perspectieven bieden om op schoolniveau proactief de implementatie van toekomstige prioriteiten voor te bereiden. De ontwikkeling van het zelfevaluerend vermogen kan bijdragen tot een relevante en doelbewuste selectie van prioritaire werkpunten op lange(re) termijn.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De schoolvisie stelt dat een zorgbeleid behoort tot de kern van het functioneren van een kwaliteitsvolle school die streeft naar optimale kansen voor alle leerlingen om de ontwikkelingsdoelen en eindtermen te behalen. De visietekst bevat enkele algemene uitgangspunten, maar de concrete taken en verantwoordelijkheden worden minder afgebakend. Op een recente studiedag kreeg het schoolteam informatie omtrent handelingsgericht werken. De principes ervan zijn in sommige documenten terug te vinden, maar zijn door de meeste leerkrachten nog niet begrepen en verwerkt in de praktijk.

Gezien het aantal zorglestijden is toegenomen, werkt de zorgcoördinator hoofdzakelijk op school- en leerkrachtniveau. Door een aantal opeenvolgende wijzigingen is haar betrokkenheid naar de kleuterafdeling voorlopig minder uitgesproken. In de actuele praktijk is de opdracht van de zorgleerkrachten vooral toegespitst op leerlingenniveau. Het 'zorgoverleg' en het multidisciplinair overleg zijn kwalitatief groeiende. De zorg verloopt eerder vraaggestuurd vanuit de leerkrachten naar aanleiding van ervaren problemen dan vanuit een planning met doelen en stappen. Er liggen nog groeikansen om te investeren in de organisatie van de klasinterne zorgwerking en in de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten.

De kleuterleerkrachten hebben een beeld van de vorderingen van hun kleuters via de occasionele en meer gerichte observaties en via gestandaardiseerde toetsen. Het kindvolgsysteem omvat naast de administratieve gegevens van de kleuter ook een individuele screening die tweemaal per schooljaar wordt uitgevoerd. Een eventuele evolutie is moeilijk in te schatten. Een algemene beschrijving als eindoordeel over het voorbije schooljaar geeft bijkomende informatie.

Observatie- en evaluatiegegevens worden in beide onderwijsniveaus sporadisch aangewend met het oog op gedifferentieerd onderwijs. De school tracht daarbij ook rekening te houden met de 'sterke' leerlingen. Verschillende werk- en groeperingsvormen vinden hun weg binnen de school en bieden de klasleerkrachten de nodige ruimte voor differentiatie. Sommigen differentiëren reeds in de instructie. In de kleuterafdeling zit goede praktijk in het doebord dat vrij gelijkgericht wordt gebruikt in het kader van de differentiatie, de remediëring en de zelfsturing. In de lagere afdeling gebruiken de leraren op een gepaste wijze de differentiatiemogelijkheden uit de onderwijsleerpakketten voor Nederlands.

Het multidisciplinair overleg geeft leerkrachten kansen om kinderen met zorgvragen of problemen frequent ter sprake te brengen. Uit de voorbereiding blijkt aandacht voor een handelingsgerichte aanpak. Toch blijft het voor de meeste leerkrachten moeilijk de zorgvraag zo concreet en nauwkeurig mogelijk te omschrijven.

De uitwerking van de zorg, zowel voor probleemverheldering als voor suggesties naar aanpak, gebeurt in overleg met de medewerker van het centrum voor leerlingenbegeleiding. De zorgbreedtegevoeligheid van het team komt eveneens tot uiting in het volgehouden verzorgen van de communicatie met ouders. Die samenwerking en de onderlinge afstemming met andere externe partners, zoals het centrum voor leerlingenbegeleiding en de begeleiding vanuit het geïntegreerd onderwijs, bieden kansen voor een geïntegreerde eerstelijnszorg.

De aandacht voor het sociaal-emotionele en de zorg voor het welbevinden van de leerlingen zijn opvallend. In de school zijn er volgehouden initiatieven om de ouders meer te betrekken bij het schoolgebeuren.

Vanuit de diversiteit en intensiteit aan problematieken voelt de school sterker de noodzaak zich leerlinggericht te profileren. Door een onderbroken continuïteit dienen aangepaste structuren en een concrete aanpak om een functionele zorgwerking uit te bouwen verder uitgewerkt. Het schoolteam wil de nodige tijd nemen om de zorgvisie kritisch onder de loep nemen en indien gewenst te hertekenen. De praktijk evolueerde naar een ruimer engagement van de klasleerkracht als verantwoordelijke voor de eerstelijnszorg.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Bij het opnemen van haar functie koos de directeur voor een participatief en gedeeld leiderschap waarbij alle teamleden worden betrokken en verantwoordelijkheden gedeeld gedragen worden. Het zorgteam en de heropgestarte werkgroepen vormen de omkadering om de schoolontwikkeling aan te sturen. De teamleden waarderen het onderwijskundig en organisatorisch beleid en ervaren hun directeur als een sturende en stimulerende kracht achter de schoolwerking. Hun gemeenschappelijk engagement voor hun school en de onderlinge waardering en ondersteuning zijn belangrijke pijlers voor de toekomstige schoolontwikkeling. De planning op korte en middellange termijn met duidelijke prioriteiten geeft duidelijkheid en richting aan het werk. De school stelt de communicatie en de samenwerking met ouders sterk centraal.

In het verleden bleek de basisschool weinig bekend in de buurt en werd de school geconfronteerd met een dalend leerlingenaantal. Het vormde dan ook een belangrijke prioriteit de school beter en duidelijker te profileren in de omgeving. De school, ingebed in een groter geheel met een afdeling secundair onderwijs, is nu duidelijker bekend als buurtschool. De genomen initiatieven om de school opnieuw op de kaart te plaatsen, leidden tot een verhoogde instroom van kleuters en leerlingen.

De visie van de school steunt op deze van de overkoepelende structuur en wordt minder schoolspecifiek geduid. De prioriteiten worden bepaald volgens de noden van het team. De behoeftenbepaling is hierbij weinig doorzichtig. Het prioriteitenplan krijgt vorm door de eindevaluatie na elk schooljaar.

Afspraken op schoolniveau worden duidelijk vastgelegd en de schoolwerkplanning ondersteunt een gelijkgerichte concretisering van een visie. Gericht opvolging op de werkvloer en het bespreekbaar stellen op schoolniveau van praktijkverschillen worden door het team als een vorm van gerichte druk ervaren om alle leerkrachten maximale leerkansen te bieden.

Uit het prioriteiten- en nascholingsplan blijkt dat de school voortbouwt op haar traject binnen de contouren van het opvoedingsproject. Bevindingen uit interne en externe evaluaties worden hierbij in aanmerking genomen.

De open schoolcultuur en de functionele overlegstructuren bevorderen een soepele en doorzichtige besluitvorming.

De interne kwaliteitszorg krijgt momenteel nog weinig aandacht. De school heeft vooralsnog weinig ervaring om op schoolniveau bepaalde aspecten van de werking in kaart te brengen, te analyseren en hieruit verbeterpunten en -acties af te leiden. De huidige evaluaties gaan vooral over organisatorische aspecten en hebben minder betrekking op het al dan niet bereiken van vooropgestelde doelen. De beschikbare outputgegevens worden nog weinig gebruikt voor een interne kwaliteitscontrole.

De school voert nog geen dynamisch talenbeleid. Toch geven alle teamleden aan dat de toenemende instroom van anderstalige kleuters en leerlingen alsook de verhoging van taalarme thuissituaties de noodzaak beklemtonen om hiermee proactief om te gaan.

De school wendt haar SES-lestijden vrij efficiënt aan. De wijze waarop ze haar context en input onderzoekt, kan worden geoptimaliseerd zodat dit leidt tot een duidelijker en meer betrouwbaar beeld van de noden en behoeften van de huidige schoolpopulatie. De doelstellingen zijn niet steeds duidelijk geformuleerd en tevens weinig meetbaar geformuleerd. Dit bemoeilijkt de uitwerking van een goede evaluatie.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De lagere afdeling realiseert voor Nederlands een evenwichtig aanbod dat via de leerplandoelen gerelateerd is aan de eindtermen.
- De school vult het reguliere aanbod voor lichamelijke opvoeding aan met een groot aantal gevarieerde buitenschoolse activiteiten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam zorgt voor een stimulerend pedagogisch klimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de kinderen en de betrokkenheid bij hun leren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Op schoolniveau worden initiatieven genomen om de communicatie en samenwerking met ouders te verzorgen met het oog op een geïntegreerde zorgaanpak.
- De uitdaging om samen school te maken en de overlegcultuur genereren dynamiek en betrokkenheid bij de teamleden.
- Visieontwikkeling en professionalisering worden in groeiende mate gekoppeld aan onderwijsinnovaties binnen een open en gezamenlijk gedragen schoolcultuur, waarin het engagement van het team wordt gerespecteerd.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De lagere afdeling kan het onderwijsleeraanbod voor het leergebied Nederlands verder geïntegreerd uitwerken in relatie tot het leerplan en de validiteit van de evaluatie sterker bewaken.
- In de lagere afdeling kan het aanbod en de praktijk afgestemd worden op de actuele verwachtingen van het leerplan met aandacht voor de krachtlijnen ervan.
- In de lagere afdeling kan de samenhang tussen geïntegreerde bewegingsopvoeding en bewegingsintegratie door de vakleerkracht én het team versterkt worden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuterafdeling kan door een evenwichtiger en vollediger onderwijsleeraanbod, rijkere hoeken en de doelgerichte ondersteuning de ervaringskansen van de kleuters verhogen.
- Beide onderwijsniveaus kunnen de werk- en organisatievormen, in het kader van zelfsturing en de zorg, structureel nog sterker verankeren.
- Vanuit de zorgbreedtegevoelige ingesteldheid kan het team nog evolueren in doordachte en gecoördineerde hulpverlening aan kinderen met specifieke noden.
- Alternatieve evaluatie- en rapporteringsvormen in het algemeen en voor lichamelijke opvoeding in het bijzonder kunnen bijdragen tot een bredere en veelzijdige weergave van de leer- en ontwikkelingsresultaten van de leerlingen.
- De leerkrachten kunnen hun pedagogisch-didactische vaardigheden nog verhogen door structureel kansen te creëren om van elkaar te leren.
- De school kan de uitdaging benutten die de wijzigende leerlingenpopulatie inhoudt, om vooral op het vlak van leerbegeleiding en taalvaardigheidsonderwijs haar onderwijs en aanpak gepast te heroriënteren.
- Het schoolteam kan haar zelfevaluerend vermogen verhogen door relevante informatie te verzamelen, te analyseren en te benutten om organisatorische of onderwijskundige aspecten te borgen of bij te sturen en structurele vormen van zelfevaluatie te verankeren.
- Overleg en reflectie over de achterliggende visie in verband met leergebieden en onderwijsinhoudelijke aspecten kunnen leiden tot een rijkere en meer gelijkgerichte klaspraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De klaspraktijk en het onderwijsaanbod kunnen vanuit de ontwikkelings- en de leerplandoelen sterker aangestuurd en opgevolgd worden in functie van een gelijkgerichte visie en een gezamenlijke doelgerichtheid.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- In de kleuterafdeling moeten de leerkrachten de decretale ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en muzische vorming op geïntegreerde en evenwichtige wijze nastreven.
- Voor muzische vorming moeten in de lagere afdeling het inhoudelijke aanbod, de onderwijsleersituaties en de evaluaties bijgestuurd worden en moet het leerplan worden toegepast zoals bepaald in artikel 62, 9) van het decreet basisonderwijs.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

BEPERKT GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs**

omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
Nederlands.
muzische vorming.

voor het **lager onderwijs**

omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 13-11-2015 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Frank Verstraelen de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	